

هدف و ماهیت:

قرآن کتاب آسمانی و سرچشمه علوم گوناگون اسلامی مانند علوم ادبی و نیز علوم قرآنی، تاریخ قرآن و منبع بسیاری از علوم ادبی و نیز علوم خاص حدیث و علم رجال و تراجم است. همچنانکه قرآن و سنت دو رکن وحدت امت اسلامی و مایه اولیه علم فقه و کلام و عرفاند، مایه اولیه علم تاریخ اسلام نیز می باشند.

همانطور که گفته شد قرآن و سنت دو اصل اصیل مورد اتفاق و مایه علوم اسلامی و وحدت و همبستگی مسلمانان است و یکی از اهداف تدریس این رشته تقریب بین مذاهب اسلامی است.

مسلماً همه این علوم در فهم و درک صحیح کتاب و سنت و در تشخیص صحیح و سقیم احادیث و اطلاع از سیره رسول اکرم (ص) و صحابه گرامی و ائمه به ما کمک کرده و نیاز مبرمی به فراگیری آنها احساس می شود.

ضرایب دروس دبیرستانی مربوط به این رشته در آزمون ورودی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی عبارتند از: ضریب ۱ برای درس ریاضی، ضریب ۱ برای درس اقتصاد، ضریب ۳ برای درس ادبیات فارسی، ضریب ۳ برای زبان عربی، ضریب ۲ برای درس فلسفه و منطق و ضریب ۱ برای درس روانشناسی.

چون دروس این رشته به دو زبان فارسی و عربی تدریس می شود، دانشجویان این دوره باید به حد کافی با این دو زبان آشنا باشند. علاقه به تحقیق و مطالعه مستمر بخصوص پیرامون مسائل اسلامی و قرآنی و همچنین داشتن قدرت بیان و حافظه خوب از عوامل موفقیت در این رشته است.

دانشجویان طی دوره کارشناسی برحسب استعداد و علاقه در یکی از رشته های اصلی توانائیهای ذیل را بدست خواهند آورد:

بدست آوردن معلومات بنیادی به منظور ادامه تحصیل در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری.

توانایی تدریس و تحقیق در مدارس و موسسات آموزشی، دانشگاهها، مراکز دینی، فرهنگی و تحقیقاتی.

کارشناسی در امور مذهبی، تبلیغی و فرهنگی برای داخل و خارج از کشور.

کارشناس امور تبلیغی و فرهنگی برای سفارتخانه ها، خانه های فرهنگ و رایزنهای فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به منظور نشر تفکر تقریب مذاهب اسلامی و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی.

رشته علوم حدیث از سه منظر کلی به حدیث می پردازد که این سه منظر عبارتند از:

۱- تاریخ و مصطلحات که در آن تاریخ تطور، تحول و پیدایش علم الحدیث از دیدگاه اهل تشیع و اهل تسنن بررسی می شود.

همچنین معنا و مفهوم و اصطلاحات علم حدیث، آموخته می شود. ۲- علم الرجال، که به بررسی زندگی راویان حدیث می پردازد.

برای مثال اگر یک حدیث پنج راوی داشته است، زندگی هر یک از راویان بررسی می شود که آیا راویان فوق ویژگی های لازم را برای نقل حدیث داشته اند؟ آیا راستگو و ضابط بوده اند یا اینکه فراموشکار بوده و در حفظ و نقل حدیث با تساهل و تسامح برخورد می کرده اند؟ ۳- فقه الحدیث که به فهم محتوای احادیث می پردازد.

توانایی های لازم:

عربی و علوم معارف اسلامی در این رشته اهمیت ویژه ای دارد و دانشجویان باید در این دروس توانمند و کارآمد باشند. همچنین لازم است به مطالعه و تحقیق علاقه مند بوده و مشتاق فهم دین و فهم اسلام باشند. رشته علوم حدیث از جمله رشته هایی است که در آزمون سراسری از بین داوطلبان هر سه گروه آزمایشی ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی دانشجو می پذیرد.

موقعیت شغلی در ایران:

فارغ التحصیل رشته علوم حدیث می تواند به عنوان کارشناس علوم اسلامی در دوایر دولتی مشغول به کار شود و چون به زبان انگلیسی نیز مسلط است، می تواند به عنوان رایزن فرهنگی ایران در کشورهای دیگر، مبلغ اسلام و اصول اسلامی گردد و در صورت ادامه تحصیل و کسب مدارج بالاتر به عنوان استاد در دانشگاه های داخل یا خارج از کشور فعالیت نماید، چون در حال حاضر بعضی از دانشگاه های خارج از کشور مثل دانشگاه اردن یا لبنان علاقه مند به جذب متخصص علوم حدیث شیعه از کشور

ایران هستند. همچنین فارغ التحصیل این رشته می تواند در آموزش و پرورش به عنوان دبیر دینی، مربی قرآن یا مربی امور تربیتی فعالیت نماید.

درس های رشته علوم قرآنی و حدیث در طول تحصیل:

دروس پایه :

روش تحقیق ، اخلاق ، تاریخ اسلام ، سیره پیشوایان دینی ، زبان تخصصی ، منطق ، آشنایی با کلیات علوم عقلی ، کلام و عقاید اسلامی ، تفسیر مقدماتی ، صرف و نحو کاربردی ، قرائت و درک مفاهیم از متون حدیثی ، قرائت و درک مفاهیم از متون تفسیری ، قرائت و درک مفاهیم از متون فقهی ، آشنایی با فقه مقدماتی ، آشنایی با اصول فقه ، قرائت و تجوید قرآن کریم ، علوم بلاغی ، ترجمه عربی به فارسی ، ترجمه فارسی به عربی ، قرائت مطبوعات و استفاده از رادیو ، مکالمه و محاضره (سمعی و بصری) ، آشنایی با فرق اسلامی ، آشنایی با ادیان توحیدی (زرتشتی ، یهودی ، مسیحیت).

دروس اصلی و تخصصی:

کتابت و تدوین حدیث ، شناخت محدثان ، مصطلحات حدیث ، طریق تحمل حدیث ، جوامع حدیثی متقدم و متأخر شیعه ، جوامع حدیثی متقدم و متأخر اهل سنت ، اصحاب اجماع ، توثیقات عام و خاص ، احادیث موضوعه ، ملاک های نقد حدیث ، فقه الحدیث ، آشنایی با علم رجال ، روایان عادل و موثق ، روایان ضعیف ، آشنایی با کتب رجال شیعه ، آشنایی با کتب رجال اهل سنت ، مطالعات جغرافیایی درباره رجال حدیث ، سیری در نهج البلاغه و شروح آن ، سنن النبی (ص) ، تأثیر حدیث در ادبیات فارسی ، سهم زنان در نشر احادیث